

Primer bondat, després saviesa

El panorama de tot l'univers no és pas de la color rosada de l'optimisme ni del verd somniat de l'esperança. Els homes que portem en la consciència sentiments de confraternitat, de solidaritat humana, ens hem volgut autosuggerir durant tota la vida amb els més escaients miratges. Ens palpàvem l'ànima, examínem en el més pregon del nostre ésser, i el resultat ens oferia una quantitat d'amor amb la qual creïem possible anar augmentant i reblant anelles i més anelles a la cadena del progrés, de la llibertat, de la civilització. Emmirallats en els més nets espills de la bondat, no volíem creure en el predomini del mal. Teniem fe en els líders, els pastors de multituds, si més no, confiant en llur intel·ligència i en la responsabilitat de llurs actes davant del món. Quin desengany! Quina desil·lusió!

La cultura, en la qual fiàvem els somnis dels avenços científics i sentimentals, no ha tingut prou força per anorrear la barbàrie. La ciència ha fet camí sorprenent. La intel·ligència ha anat furgant per a superar-se. El cor, però, aqueixa caixa misteriosa que tanca tants secrets, ha perdut importància, ha quedat reduït a una roda més, agermanada a l'estómac pel que es refereix a la màquina biològica. Una és pas la roda inseparable de la que té per missió ésser guadora de la mentalitat.

Si el cervell i el cor, doens, no van a l'unison, el funcionament no és normal. El desequilibri es palesa d'una fàisó ben precisa.

S'ha fet de moda la teoria d'excloure els batecs del cor, els sentiments pregons d'humanitarisme, per a donar tot el relleu, tota l'importància i tota la tasca guadora, a la intel·ligència. No compartim aquesta teoria. No podem admetre un fenomen que malauradament, ens vé a demostrar que encara no hem allunyat prou aquella «béstia humana», que serpenteja en alguns éssers.

El problema no és d'ara. Ve de lluny. Cor?... Cervell?... Qui ha de portar la iniciativa?

Els salvatges, els homes despullats de cultura, els ortes de civilització, se solen produir instintivament. No podrien expli-

J. LLITJÓS

Ensenyament de Dibuix, Pintura
i Escultura : Lliçons a domicili

Dirigir-se al Col·legi de St. Josep, dels P. P. Escolapis

Dr. Bernat i Carreras

Metge Director de la Clínica Mental
"Torre Campderà", de Lloret de Mar

A GRANOLLERS

Visita els Dijous, de 9 a 11
Plaça Maluquer i Salvador, 26

A BARCELONA

Visita: Divendres, de 4 a 7 tarda
Pça Latamendi, 3, 1er : Tel. 21234

car-nos que senten interiorment envers llurs consemblants. Ens ho explicaria, però, als civilitzats, l'actitud emprada; les obres que els veíem executar; la passivitat o l'agressió demostrativa de les característiques de pau, respecte instintiu o la indomable naturalesa de fera. En aquest cas, hem de considerar incògnit el problema. Ah! però, no és pas el mateix quan ja és coneguda, ratificada i potser fins glorificada, una civilització. Llavors és quan sorgeix la pregunta feta suara i, més concretament, el paorós dilema que resta en l'aire. Si la intel·ligència ha d'ésser directora exclusiva, hi ha el perill d'arribar als majors refinaments de malvestat, si no hi ha un contrapès que de sinfli el globus vanitós.

Si el cor, amb tota l'efusió i vehemència, volgués dominar; si els homes, fent cas omís de l'intel·ligència, es deixessin conduir per l'impuls dels sentiments; si impregnats de bondat i bona fe empenguessin un romiatge d'abnegació germanívola, prescindint de la col·laboració intel·lectual, el fracàs fóra evident. La conclusió, per tant, és ferma, inconfusible: No és possible, en tots els ordres de la vida, el divorci entre el sentiment i la intel·ligència. L'harmonia entre el cor i el cervell és imprescindible. Per manca d'aquesta harmonia esdevenen els fenòmens que, arreu del món deixen llavors que produeixen epidèmies que no volem anomenar. Les deus de la intel·ligència nodreixen els pobles, tent-los més grans. Però un poble curull de savis en el qual manqués aquell esperit germanívol que propugnem, seria com un edifici de meravellosa façana inhabitable en el seu interior.

Situem-nos en un lloc on la vida senzilla dels éssers ens descobreixi, si no una

Arcàdia, almenys la naturalitat, el descobriment de l'odi, de l'enveja, de l'afany de dominació. No hi trobarem ningú que ens sàpiga explicar què és la felicitat i tanmateix allí són més feliços que en altres indrets on la guspira civilitzadora ha abrandat en flames... de palla i encenalls. És la intel·ligència la que regeix els destins d'aquell recó? Han estat els savis que han ensenyat a conviure en pau i benestar? No, evidentment; és el sentiment natural, que no ha ofert encara les temptacions de la vanitat, la glòria o l'enveja.

¿Vol dir això que blasmem de la civilització acreixedora de la intel·ligència? Molt lluny de pensar-ho. Però, tot i reconèixer quant devem als homes selectes que han intensificat aquesta civilització, no podem estar-nos de declarar francament la nostra simpatia per aquells éssers humils, menys intel·ligents, que es donen compte que tenen un cor, que saben perquè el tenen i se'n serveixen, principalment, per a bolcar-lo en obres de verda dera germanor.

Saviesa sense bondat, intel·ligència insuperable que hipnotitzi el sentiment, es traduiria en quelcom d'astúcia de llop, de tauró, d'escorçó. A les lleis de l'amor tot-hom hi pot aprendre quelcom. Té dret a assimilar-se el bell contingut i el deure d'estendre les lliçons apreses. Ésser bons, no vol pas dir ésser totxos. Ésser naturalment intel·ligents, després de sadollats de bondat, ha d'ésser la nostra fita.

CARLES COSTAS ALVAREZ

ES VEN CAVALL ROIG

de 5 anys, capat, de bona estampa, bo per a treballs de transport. A preu molt reduït.

Josep Buff : Ponent, 15 : Les Franqueses